Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 3 juni 1921 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående vid den internationella arbetsorganisationens konferenser i Washington år 1919 och i Genua år 1920 fattade beslut dels ock i anledning därav väckta motioner.

Närvarande: herrar von Sneidern, von Sydow, Carl E. Svensson, Hult, Tjällgren, Linder,* Boberg, Sigfrid Hansson, Andersson i Knäppinge, Karlsson i Gasabäck, Hagman, Nilsson i Vibberbo, Carlsson i Solberga, Johanson i Stockholm, Holmström och Sundling.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 6 maj 1921 dagtecknad proposition, nr 361, vilken hänvisats till lagutskott, och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet, begärt riksdagens yttrande rörande de i nämnda protokoll omförmälda, å den internationella arbetsorganisationens konferenser i Washington år 1919 och i Genua år 1920 fattade besluten.

I sammanhang med berörda proposition har utskottet till behandling förehaft följande i anledning av densamma väckta, lika lydande motioner, nämligen nr 239 i första kammaren av herr *Sigfrid Hansson*, nr 370 i andra kammaren av herr *Johanson* i Stockholm och nr 372 i andra kammaren av herr *Thore*.

Beträffande grunderna för Kungl. Maj:ts ifrågavarande hemställan får utskottet, i den mån ej redogörelse därför här nedan lämnas, hänvisa till den kungl. propositionen jämte därvid fogade protokollsutdrag.

Herrar Sigfrid Hansson och Johanson i Stockholm hava i lika lydande motioner hemställt, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, måtte uttala sig för ratificering av det vid konferensen i Washington beslutade förslaget till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan.

Herr Thore har i sin motion hemställt, att förslaget till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande till sjöss av riksdagen i princip godkännes, samt att förslaget till konvention angående arbetsförmedling för sjömän icke av riksdagen godkännes.

I fråga om vad motionerna till stöd för sina yrkanden anfört tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

De vid *konferensen i Washington* beslutade sex förslag till konventioner och sex rekommendationer äro av följande lydelse:

I.

Förslag till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »tillämpningen av principen om 8 timmars arbetsdag eller 48 timmars arbetsvecka», vilken fråga upptagits såsom första punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anläggningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förbereredelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg, till sjöss eller å inre vattenväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin med undantag likväl av transport för hand.

Föreskrifterna angående transport till sjöss och å inre vattenvägar skola fastställas av en särskild konferens, som skall taga befattning med arbete till sjöss och på inre vattenvägar.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränsen mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Ej må i något slag av industriella företag, offentliga eller privata, eller någon gren av sådant företag, med undantag av företag, vari endast sysselsättas medlemmar av samma familj, arbetstiden för personalen överskrida 8 timmar om dagen och 48 timmar i veckan med de undantag, som här nedan stadgas:

a) Bestämmelserna i denna konvention skola icke äga tillämpning på personer, som intaga en övervakande eller ledande ställning eller bekläda förtroendeposter.

b) Där med stöd av lag, praxis eller överenskommelse mellan arbetsgivar- och arbetarorganisationerna (eller, där sådana organisationer icke finnas, mellan representanter för arbetsgivarna och arbetarna) arbetstiden under en eller flera av veckans dagar är kortare än 8 timmar, må under återstående dagar i veckan 8-timmarsgränsen överskridas efter medgivande av behörig offentlig myndighet eller överenskommelse mellan

nyssnämnda organisationer eller representanter; dock må i intet fall här avsedda överskridande uppgå till mer än en timme.

c) Vid skiftarbete må arbetstiden utsträckas utöver 8 timmar per dag och 48 timmar per vecka, under villkor likväl att medeltalet arbetstimmar under en tidrymnd av högst 3 veckor icke överstiger 8 per dag och 48 per vecka.

§ 3.

Den i § 2 angivna arbetstidsbegränsningen må överskridas, i fall olyckhändelse inträffat eller hotar att inträffa eller brådskande arbete behöver utföras i avseende å maskiner eller redskap eller i fall av »force majeure», dock blott i den mån så är nödvändigt för att undvika allvarlig rubbning av företagets normala drift.

§ 4.

Den i § 2 angivna arbetstidsbegränsningen må överskridas vid sådana arbeten, som på grund av sin natur måste drivas kontinuerligt med användande av varandra avlösande skiftlag, under villkor likväl att arbetstiden i medeltal icke överstiger 56 timmar i veckan. Denna anordning får icke inkräkta på de fridagar, vilka genom lagstiftningen i vederbörande land kunna hava tillförsäkrats arbetarna såsom ersättning för den ordinarie vilodagen i veckan.

§ 5.

I undantagsfall, då de i § 2 bestämda gränserna måste anses omöjliga att tillämpa, men endast i sådana fall, kunna åt överenskommelser mellan arbetar- och arbetsgivarorganisationer angående begränsningen av den dagliga arbetstiden under en längre tidsperiod givas laga kraft, om regeringen, till vilken dessa överenskommelser skola hänskjutas, så besluter.

Medeltalet arbetstimmar per vecka under de veckor, sådan överenskommelse avser, må i intet fall överstiga 48.

§ 6.

Av offentlig myndighet utfärdade författningar skola för industriella företag fastställa:

a) de ständiga undantag, som finnas böra beviljas beträffande sådana förberedande och avslutande arbeten, vilka nödvändigtvis måste utföras utom den tid, som är bestämd för företagets arbete i allmänhet, eller

beträffande vissa kategorier av arbetare, vilkas arbete är väsentligen intermittent.

b) de tillfälliga undantag, som finnas böra beviljas för att möjliggöra för företag att möta särskilt stor ökning av arbetet.

Dylika författningar skola utfärdas efter hörande av vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, där sådana finnas. De skola fastställa maximiantalet överarbetstimmar i varje fall. Arbetslönen för ifrågavarande övertidstimmar skall överstiga den ordinarie avlöningen med minst 25 %.

§ 7.

Varje regering skall till internationella arbetsbyrån meddela:

a) en förteckning över de arbeten, vilka betecknats såsom nödvändigtvis kontinuerliga i den mening § 4 avser;

b) fullständiga upplysningar angående tillämpningen av de överenskommelser, som avses i § 5;

c) fullständiga upplysningar angående författningar, som utfärdats med stöd av § 6, och deras tillämpning.

Internationella arbetsbyrån skall varje år härför avgiva redogörelse till internationella arbetsorganisationens generalkonferens.

§ 8.

För att underlätta genomförandet av bestämmelserna i denna konvention skall det åligga varje arbetsgivare:

a) att genom anslag på synlig plats i arbetslokalen eller på annat lämpligt ställe eller ock på annat av regeringen godkänt sätt bekantgöra tiderna för arbetets början och slut eller, där skiftarbete förekommer, tiderna för varje skifts början och slut. Dessa tider skola så fastställas, att de i denna konvention fastställda begränsningarna icke överskridas, och må de, sedan de en gång tillkännagivits, icke ändras utan sådant tillkännagivande och i sådan ordning, som av regeringen godkänts;

b) att på samma sätt bekantgöra de raster under arbetstiden, vilka icke inräknas i denna;

c) att på sätt, i lag eller annan författning i varje land föreskrives, föra anteckning över allt övertidsarbete, som utföres med stöd av §§ 3 och 6 i denna konvention.

Som lagöverträdelse skall anses att sysselsätta arbetare utöver de tider, som fastställts enligt mom. a) eller under de tider, som fastställts enligt mom. b).

§ 9.

Vid tillämpningen av denna konvention beträffande Japan skola följande lindringar och villkor gälla;

a) beteckningen »industriellt företag» avser särskilt

de företag, som uppräknas i mom. a) av § 1;

de företag, som uppräknas i mom. b) av § 1, om de sysselsätta minst 10 arbetare;

de företag, som uppräknas i mom. c) av § 1, för såvitt dessa företag av vederbörande myndighet betecknas såsom »fabriker»;

de företag, som uppräknas i mom. d) av § 1 med undantag av transport av passagerare eller gods å landsväg, handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin ävensom transport för hand; samt,

oavsett antalet sysselsatta personer, de i mom. b) och c) av § 1 uppräknade företag, vilka av vederbörande myndighet förklarats synnerligen farliga eller avse hälsofarligt arbete.

b) Den effektiva arbetstiden för personer, som uppnått en ålder av minst femton år och som sysselsättas inom industriellt företag, offentligt eller privat, eller någon gren därav, får icke överstiga 57 timmar i veckan utom inom råsilkesindustrien, där högsta arbetstiden må uppgå till 60 timmar i veckan.

c) Den effektiva arbetstiden må i intet fall överskrida 48 timmar i veckan för barn under femton år, sysselsatta i industriella företag, offentliga eller privata eller någon gren av sådant företag och ej heller för personer av vilken ålder som helst, sysselsatta med underjordiskt arbete i gruvor.

d) Begränsningen av arbetstiden kan ändras under de betingelser, som angivas i §§ 2, 3, 4 och 5 i denna konvention, men får förhållandet mellan den medgivna förlängningen och den normala arbetsveckans längd icke vara större än det, som följer av bestämmelserna i nämnda paragrafer.

e) En viloperiod om tjugofyra timmar i följd skall varje vecka beviljas alla slag av arbetare.

f) De föreskrifter i japansk industrilagstiftning, som begränsa dess tillämpning till företag, som sysselsätta minst femton personer, skola ändras därhän, att denna lagstiftning hädanefter får tillämpning å företag, som sysselsätta minst tio personer.

g) Bestämmelserna i ovannämnda moment av denna paragraf skola träda i kraft senast den 1 juli 1922 med det undantag likväl, att be-

stämmelserna i § 4 med de lindringar, som följa av mom. d) i denna paragraf, skola träda i kraft senast den 1 juli 1923.

h) Åldersgränsen femton år, som föreskrives i mom. c) i denna paragraf, skall senast den 1 juli 1925 höjas till sexton.

§ 10.

I Brittiska Indien skall principen om sextio timmars arbetsvecka tillämpas i fråga om alla arbetare, som sysselsättas i de industrier, på vilka nu gällande, av den indiska regeringen handhavda industrilagstiftning äger tillämpning, eller i gruvor eller sådana slag av järnvägsarbete, som för detta ändamål särskilt angivas av behörig myndighet. Varje undantag från härovan givna begränsning, som göres av vederbörande myndighet, skall vara underkastat bestämmelserna i §§ 6 och 7 i denna konvention.

De övriga föreskrifterna i denna konvention skola icke äga tillämpning i fråga om Indien, men ytterligare bestämmelser angående begränsning av arbetstiden i Indien skola tagas i övervägande å ett kommande sammanträde av generalkonferensen.

§ 11.

Bestämmelserna i denna konvention skola icke äga tillämpning i avseende å Kina, Persien eller Siam, men skall frågan om begränsning av arbetstiden i dessa länder tagas under övervägande å ett kommande sammanträde av generalkonferensen.

§ 12.

I fråga om tillämpningen av denna konvention å Grekland må tidpunkten för ikraftträdandet av dess bestämmelser, på sätt angives i § 19, framflyttas till senast den 1 juli 1923 beträffande följande industriella företag:

1) kolsvavlefabriker,
2) syrafabriker,
3) garverier,
4) pappersbruk,
5) tryckerier,
6) sågverk,
7) anläggningar för förvaring och behandling av tobak,
8) gruvarbete ovan jord,
9) gjuterier,
10) kalkbruk,

11) färgerier,
12) glasbruk (blåsare),
13) gasverk (eldare) och
14) lastning och lossning av varor;

samt senast till den 1 juli 1924 beträffande följande industriella företag:

1) mekanisk industri: maskinbyggnadsverkstäder, tillverkning av kassaskåp, vågar, sängar, spik och jakthagel, järn- och bronsgjuterier, blecksslagerier, förtenningsverkstäder samt fabriker för hydrauliska redskap,

2) byggnadsindustri: kalkugnar, cementfabriker, gipsfabriker, tegelbruk, gatstenstillverkning, krukmakerier, marmorbearbetning, schaktnings- och byggnadsarbete,

3) textilindustri: spinnerier och väverier av alla slag med undantag för färgerier,

4) livsmedelsindustri: kvarnar, bagerier, makaronifabriker, tillverkning av vin, sprit och drycker, oljefabriker, bryggerier, tillverkning av is och kolsyrade vatten, konfekt- och chokladfabriker, korv- och konservfabriker, slakthus och slakterier,

5) kemisk industri: fabriker för syntetiska färger, glasbruk (utom glasblåsare), terpentin- och vinstensfabriker, tillverkning av syre, apoteksvaror, linolja, glycerin och calciumkarbid samt gasverk (utom eldare),

6) läderindustri: skofabriker, lädervarufabriker,

7) pappersindustri och tryckerier: fabriker för kuvert, anteckningsböcker, askar och påsar, bokbinderier, litografiska anstalter och klichéfabriker,

8) beklädnadsindustri: verkstäder för klädes- och linnesömnad, pressningsverkstäder, tillverkning av täcken, artificiella blommor, plymer och garneringar samt hatt- och paraplyfabriker,

9) träindustri: snickerier, tunnbinderier, vagnfabriker, möbel- och stolfabriker, inramningsverkstäder, fabriker för borstar och kvastar,

10) elektrisk industri: kraftstationer, elektriska installationsfabriker,

11) landtransport: järnvägs- och spårvägspersonal, eldare, kuskar och formän.

§ 13.

I fråga om tillämpningen av denna konvention i avseende å Rumänien må tidpunkten för ikraftträdandet av dessa bestämmelser, på sätt angives i § 19, framflyttas till senast den 1 juli 1924.

§ 14.

Bestämmelserna i denna konvention må i varje land av dess regering försättas ur kraft i händelse av krig eller annan händelse, som medför fara för landets säkerhet.

§ 15.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och av traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 16.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 17.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 18.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 19.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att

bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1921 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 20.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 21.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 22.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

II.

Förslag till konvention angående arbetslösheten.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall med så korta mellanrum som möjligt, ej överstigande tre månader, till internatio-

nella arbetsbyrån meddela alla tillgängliga uppgifter, statistiska och andra, rörande arbetslösheten, däri inbegripet alla upplysningar om de mått och steg, som tagits eller äro avsedda att tagas för att bekämpa arbetslösheten. I den mån så ske kan, böra uppgifterna insamlas på sådant sätt, att de kunna meddelas internationella arbetsbyrån inom tre månader från slutet av den tidrymd, till vilken uppgifterna hänföra sig.

§ 2.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, bör upprätta ett system av avgiftsfria offentliga arbetsförmedlingsanstalter, ställda under kontroll av en central myndighet. Kommittéer, innefattande representanter för arbetsgivare och arbetare, böra tillsättas för att giva råd i frågor, som beröra dessa anstalters verksamhet.

Där både offentliga och enskilda avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter finnas, skola åtgärder vidtagas för att samordna deras verksamhet enligt en hela landet omfattande plan.

Den verksamhet, som utövas av de olika staternas arbetsförmedlingssystem, skall samordnas av internationella arbetsbyrån efter överenskommelse med vederbörande stater.

§ 3.

Medlemmar av internationella arbetsorganisationen, som ratificera denna konvention och som upprättat ett system av arbetslöshetsförsäkring, skola på de villkor, som överenskommas mellan respektive medlemmar, vidtaga åtgärder, för att arbetare, som äro undersåtar i förhållande till en av medlemmarna och arbeta å en annans territorium, må beträffande försäkring, varom nu är fråga, åtnjuta samma ersättning som arbetare, vilka äro den senare medlemmens undersåtar.

§ 4.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 sept. 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 5.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa,

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 6.

Så snart ratifikationerna för tre medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 7.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 8.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1921 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 9.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 10.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 11.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

III.

Hemställan angående arbetslösheten.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

I.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte vidtaga åtgärder för att förbjuda inrättandet av sådana arbetsförmedlingsanstalter, som taga betalning eller eljest bedriva sin verksamhet såsom affär. Beträffande redan befintliga anstalter av nu nämnd beskaffenhet hemställes, att deras verksamhet måtte göras beroende av tillstånd, som meddelas av regeringen, och att alla till buds stående åtgärder måtte vidtagas för att snarast möjligt avskaffa dylika anstalter.

II.

Generalkonferensen hemställer till medlemmarna av internationella arbetsorganisationen att icke medgiva värvning gruppvis av arbetare från ett land till ett annat utan efter överenskommelse mellan vederbörande länder och efter samråd med arbetsgivare och arbetare inom de industrier, frågan angår i vartdera landet.

III.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte anordna ett system av effektiv arbetslöshetsförsäkring, antingen i form av statligt ordnad försäkring eller genom tilldelande av statsunderstöd åt sammanslutningar, vilkas stadgar föreskriva utbetalning av understöd åt arbetslösa medlemmar.

IV.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte så ordna utförandet av alla arbeten för offentlig myndighets räkning, att dylika arbeten så vitt möjligt reserveras för perioder av arbetslöshet och för sådana landsdelar, som särskilt beröras därav.

IV.

Hemställan angående ömsesidighet i fråga om behandlingen av utländska arbetare.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte på grundval av ömsesidighet och på de villkor, som kunna överenskommas mellan vederbörande länder, tillförsäkra å dess territorium sysselsatta utländska arbetare och deras familjer de förmåner, som avses med dess lagar och författningar angående arbetarskydd, ävensom åtnjutande av den föreningsrätt, som inom lagens gränser är tillerkänd dess egna arbetare.

V.

Förslag till konvention angående kvinnors användande till arbete före och efter barnsbörd.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av kvinnor: före och efter barnsbörd (däri inbegripen frågan om moderskapsunderstöd)», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av förslag till en internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anläggningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg, till sjöss eller å inre vattenväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin med undantag likväl av transport för hand.

Såsom »kommersiellt företag» skall med hänsyn till tillämpningen av denna konvention anses varje plats, där varor säljas eller handel idkas.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränsen mellan industri och handel å ena samt jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Med hänsyn till tillämpningen av denna konvention innefattar beteckningen »kvinna» varje person av kvinnligt kön, utan hänsyn till ålder

eller nationalitet, gift eller ogift; beteckningen »barn» innefattar varje barn, äkta eller ej.

§ 3.

I industriella eller kommersiella företag, offentliga eller privata, eller någon gren av sådant företag, med undantag av företag, vari endast sysselsättas medlemmar av samma familj, skall kvinna:

a) icke äga rätt att arbeta under en tidrymd av sex veckor efter sin nedkomst;

b) vara berättigad att lämna arbetet efter företeende av läkarintyg av innehåll, att hennes nedkomst antagligen kommer att äga rum inom sex veckor;

c) under hela den tid hon är frånvarande från arbetet enligt mom. a) eller b), åtnjuta tillräckligt understöd för sitt och barnets uppehälle under hygieniskt tillfredsställande förhållanden. Berörda understöd, vars exakta belopp skall bestämmas av vederbörande myndighet i varje land, skall utgå av allmänna medel eller ock anskaffas genom ett system av försäkring. Hon skall dessutom vara berättigad till fri vård av läkare eller barnmorska. Misstag från läkares eller barnmorskas sida angående tidpunkten för nedkomsten skall icke hindra en kvinna från att erhålla understöd under tiden från dagen för läkarintygets utfärdande till den dag, då nedkomsten verkligen äger rum;

d) äga rätt att, om hon ammar sitt barn, erhålla en halvtimmes rast två gånger dagligen under arbetstiden för nämnda ändamål.

§ 4.

I händelse en kvinna är frånvarande från arbetet enligt § 3 mom. a) eller b) eller förblir borta från arbetet under längre tid till följd av sjukdom, som enligt läkarintyg härleder sig från havandeskap eller barnsäng och gör henne oförmögen att återupptaga sitt arbete, skall det vara förbjudet för hennes arbetsgivare att, förrän hennes frånvaro överskridit en av vederbörande myndighet i varje land fastställd maximitid, vare sig uppsäga henne under sådan frånvaro eller uppsäga henne å sådan tidpunkt, att uppsägningstiden utlöper under ovannämnda frånvaro.

§ 5.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas generalsekreteraren i nationernas förbund och av honom inregistreras.

§ 6.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 7.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 8.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 9.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 10.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 11.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 12.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

VI.

Förslag till konvention angående kvinnors nattarbete.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »sysselsättande av kvinnor: under natten», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom industriella företag skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anordningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar,

viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränsen mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Vid tillämpningen av denna konvention skall med beteckningen »natt» förstås en tidrymd av minst elva på varandra följande timmar, vari skall ingå tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

I de länder, där hittills inga av offentlig myndighet utfärdade bestämmelser varit gällande angående kvinnors användande till nattarbete i industriella företag, må tills vidare och under en tid av högst tre år beteckningen »natt» av regeringen förklaras avse en period av endast tio timmar, vari skall ingå tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

§ 3.

Kvinnor, utan åtskillnad till ålder, få icke sysselsättas under natten inom något industriellt företag, offentligt eller enskilt, eller inom någon gren av sådant företag, med undantag likväl av företag, där endast medlemmar av samma familj sysselsättas.

§ 4.

§ 3 äger icke tillämpning:

a) i händelse av »force majeure», då inom ett företag inträffar avbrott i driften, vilket varit omöjligt att förutse och icke är av periodisk karaktär;

b) i händelse arbetet avser råämnen eller under bearbetning varande ämnen, som äro utsatta för snabb försämring och nattarbete är nödvändigt för att rädda dessa ämnen från eljest oundviklig förlust.

§ 5.

I Indien och Siam må från tillämpningen av § 3 i denna konvention av regeringen undantagas industriella företag av alla slag, utom fabriker, angivna såsom sådana i vederbörande lands lagstiftning. Meddelande om varje sådant undantag skall lämnas till internationella arbetsbyrån.

§ 6.

I industriella företag, som äro underkastade inverkan av årstiderna, samt i varje fall, där särskilda omständigheter undantagsvis kräva det, må den i 2 § såsom natt angivna tidrymd inskränkas till tio timmar under 60 dagar om året.

§ 7.

I länder, där klimatet gör arbete under dagen särskilt ansträngande, må den tidrymd, som skall anses såsom natt, vara kortare än vad föreskrivits i ovanstående paragrafer, för såvitt motsvarande vilotid beviljas under dagen.

§ 8.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 9.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 10.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 11.

Denna konvention skall träda i kraft den dag, sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare

men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 13.

Varje medlem, som ratificerat konventionen, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 14.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 15.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

VII.

Hemställan angående skydd mot mjältbrand.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av kvinnor: i hälsofarliga arbeten», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antaga följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

Generalkonferensen hemställer till internationella arbetsorganisationens medlemmar att vidtaga åtgärder för att ull, som kan misstänkas innehålla mjältbrandssporer, må desinficeras, antingen i det exporterande landet eller, om detta icke låter sig göra, å avlastningsorten i det importerande landet.

VIII.

Hemställan angående skydd för kvinnor och barn mot blyförgiftning.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av kvinnor och barn: i hälsofarliga arbeten», vilken fråga innefattas i tredje och fjärde punkterna på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

På grund av den fara, som vissa industriella arbeten innebära för kvinnor med hänsyn till deras moderskap och för minderåriga med hänsyn till deras fysiska utveckling, hemställer generalkonferensen till medlemmarna av internationella arbetsorganisationen, att användande av kvinnor eller manliga minderåriga under 18 år till nedan angivna arbeten måtte förbjudas:

a) arbete i zink- och blyhyttor;

b) handhavande, bearbetning och reduktion av aska, som innehåller bly, samt avsilvring av bly;

c) smältning i större skala av bly eller gammal zink;

d) framställning av lödtenn eller legeringar, som innehålla mer än 10 % bly;

e) framställning av blyglete, massikot, mönja, blyvitt, blysulfat, blykromat eller blysilikat (smält);

f) arbete med blandning eller påstrykning av massa vid tillverkning eller reparation av elektriska ackumulatorer;

g) rengöring av arbetslokaler, där arbete av ovan angivet slag utföres.

Vidare hemställes, att sysselsättande av kvinnor och manliga minderåriga under 18 år med arbeten, där blyföreningar användas, endast medgives under följande villkor:

a) att lokal ventilation är anordnad på sådant sätt, att damm och ångor upptagas omedelbart där de alstras;

b) att renlighet iakttages i fråga om verktyg och arbetslokaler;

c) att anmälan göres till offentlig myndighet om alla fall av blyförgiftning och att ersättning gives till de förgiftade;

d) att de personer, som äro anställda i arbete av ovan angivet slag underkastas regelbunden läkarundersökning;

e) att tillräckliga och lämpliga avklädningsrum, tvättanordningar och marketenterier finnas inrättade samt att särskild skyddsbeklädnad tillhandahålles;

f) att förbud meddelas mot införande av födoämnen eller drycker i arbetslokalerna.

Konferensen hemställer vidare, att i de industrier, där lösliga blyföreningar kunna ersättas med icke giftiga ämnen, användandet av dylika blyföreningar underkastas strängare reglering.

Såsom löslig skall med hänsyn till denna hemställan anses blyförening, varav mer än 5 % av vikten (uppskattad som metalliskt bly) är löslig i $^1/_4$-procentig saltsyrelösning.

IX.

Hemställan angående inrättandet av en offentlig hälsovårdsmyndighet.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående sysselsättande av kvinnor: i hälsofarliga arbeten», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte — därest så icke redan skett — snarast möjligt upprätta icke endast ett system av effektiv yrkesinspektion utan även en offentlig myndighet med särskild uppgift att skydda arbetarnas hälsa, vilken myndighet bör träda i förbindelse med internationella arbetsbyrån.

X.

Förslag till konvention angående fastställandet av minimiålder för barns användande till industriellt arbete.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av barn: minimiålder för anställande», vilken fråga ingår i fjärde punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av förslag till en internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet eller av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anordningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten, ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg eller å inre vattenväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor, varv och magasin, med undantag likväl av transport för hand.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränser mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Barn under 14 år må icke användas eller arbeta i industriella företag, offentliga eller privata, eller inom någon gren av sådant företag, med undantag av företag, där endast medlemmar av samma familj sysselsättas.

§ 3.

Bestämmelserna i § 2 äga icke tillämpning å arbete, som utföres av barn i yrkesskolor, därest arbetet är godkänt och övervakas av offentlig myndighet.

§ 4.

För underlättande av kontrollen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna konvention skall varje industriell arbetsgivare föra ett register, upptagande varje hos honom sysselsatt person under 16 år med angivande av dagen för dennes födelse.

§ 5.

Beträffande denna konventions tillämpning å Japan medgivas från bestämmelserna i § 2 följande undantag:

a) barn över 12 år kunna få användas till arbete, om de genomgått folkskola;

b) beträffande barn mellan 12 och 14 år, som redan äro anställda i arbete, må övergångsbestämmelser utfärdas.

Bestämmelsen i nu gällande japanska lag, vilken tillåter barn under 12 år att utföra vissa lättare arbeten, skall upphävas.

§ 6.

Bestämmelserna i § 2 skola icke tillämpas å Indien, men få där barn under 12 år icke sysselsättas:

a) i företag som använda drivkraft och sysselsätta mera än tio personer;

b) i gruvor, stenbrott eller andra anläggningar för utvinnande av mineral;

c) med transport av passagerare, gods eller post å järnväg eller handhavande av gods i dockor eller å kajer eller bryggor, med undantag likväl av transport för hand.

§ 7.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och av traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 8.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser icke med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende på varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 9.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 10.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera

sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 11.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 13.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 14.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

XI.

Förslag till konvention angående barns nattarbete inom industrien.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av barn: under natten», vilken fråga ingår i fjärde punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av förslag till en internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen

om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anordningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin, med undantag likväl av transport för hand.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränser mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Minderåriga under 18 år få icke sysselsättas nattetid i industriella företag, offentliga eller privata, eller i någon gren av sådant företag med undantag av företag, där endast medlemmar av samma familj sysselsättas, förutom i härnedan angivna fall:

Minderåriga över 16 år kunna få användas nattetid inom nedan angivna industriella företag till arbete, som på grund av sin natur måste bedrivas kontinuerligt dag och natt:

a) järn- och stålverk; arbeten vartill reverber- och regenerativugnar användas samt galvanisering av plåt eller järntråd (utom betsning);

b) glasbruk;

c) pappersbruk;

d) råsockertillverkning;

e) reduktion av guldmalm.

§ 3.

Vid tillämpningen av denna konvention skall med beteckningen »natt» förstås en tidrymd av minst elva på varandra följande timmar, vari skall ingå tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

I stenkols- och brunkolsgruvor må arbete pågå mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m., om mellantiden mellan två arbetsperioder i regel uppgår till femton timmar och i intet fall utgör mindre än tretton timmar.

Där lagstiftningen förbjuder nattarbete i bagerier för alla arbetare, må inom denna industri tiden mellan klockan 9 e. m. och klockan 4 f. m. träda i stället för den ovan omförmälda tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

I de tropiska länder, där arbetet är avbrutet under en tid mitt på dagen, må nattledigheten vara kortare än elva timmar, för såvitt motsvarande vilotid beviljas under dagen.

§ 4.

Bestämmelserna i §§ 2 och 3 skola icke tillämpas på nattarbete, som utföres av minderåriga mellan 16 och 18 år, då fall av »force majeure», som icke kunnat förutses eller förekommas och ej är av periodisk karaktär, rubbar företagets normala drift.

§ 5.

Beträffande denna konventions tillämpning å Japan skall § 2 endast avse, intill den 1 juli 1925 minderåriga under 15 år och efter nämnda tidpunkt minderåriga under 16 år.

§ 6.

Beträffande denna konventions tillämpning å Indien skall med »industriella företag» endast avses »fabriker» angivna såsom sådana i den indiska fabrikslagen; och skall § 2 icke tillämpas å ynglingar över 14 år.

§ 7.

Då med hänsyn till särskilt allvarliga förhållanden det allmänna intresset så kräver, må förbudet mot nattarbete suspenderes genom beslut av offentlig myndighet beträffande minderåriga mellan 16 och 18 år.

§ 8.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni

1919 och av traktaten i St. Germain den 10 september 1919 delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 9.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av dess kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 10.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 11.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 13.

Varje medlem, som ratificerat konventionen, kan sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som skall delgivas nationernas förbunds ge-

neralsekreterare för inregistrering. Uppsägning träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 14.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändring i konventionen.

§ 15.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

XII.

Hemställan angående tillämpningen av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »utvidgning och tillämpning av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen angående förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien», vilken fråga ingår i femte punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919:

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte — om så icke redan skett — ansluta sig till den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien.

De vid *konferensen i Genua* beslutade tre förslag till konventioner och fyra rekommendationer äro av följande lydelse:

I.

Hemställan angående begränsning av arbetstiden inom fiskerihanteringen.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »tillämpningen å sjömän av det i Washington nästföregående november upprättade konventionsförslaget rörande begränsning av arbetstiden i alla industriella företag, däri inbegripet transport till sjöss och, under betingelser som skola fastställas, å inre vattenvägar till 8 timmar om dagen och 48 timmar i veckan. Därav följande verkningar i avseende å bemanningen samt tillämpningen av författningarna rörande bostäder och hälsovård ombord», vilken fråga upptagits såsom första punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

I betraktande av det uttalande i fredsfördragen, enligt vilket varje industriell samfällighet bör, i den mån dess särskilda förhållanden det medgiva, bemöda sig att uppställa »åtta timmars arbetsdag eller fyrtioåtta timmars arbetsvecka såsom mål överallt, där detta ännu ej blivit uppnått», hemställer den internationella arbetskonferensen, att varje medlem av den internationella arbetsorganisationen måtte antaga en lagstiftning, som begränsar arbetstiden i nämnda riktning för alla arbetare,

sysselsatta inom fiskerihanteringen, men innefattar de särskilda bestämmelser, som erfordras med hänsyn till de för nämnda hantering i varje land egenartade förhållanden, samt att vid förberedandet av denna lagstiftning varje regering måtte rådföra sig med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer.

II.

Hemställan angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag, angående »tillämpningen å sjömän av det i Washington nästföregående november upprättade konventionsförslaget rörande begränsning av arbetstiden i alla industriella företag, däri inbegripet transport till sjöss och, under betingelser som skola fastställas, å inre vattenvägar till 8 timmar om dagen och 48 i veckan. Därav följande verkningar i avseende å bemanningen samt tillämpningen av författningarna rörande bostäder och hälsovård ombord», vilken fråga upptagits såsom första punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

I betraktande av det uttalande i fredsfördragen, enligt vilket varje industriell samfällighet bör, i den mån dess särskilda förhållanden det medgiva, bemöda sig att uppställa »åtta timmars arbetsdag eller fyrtioåtta timmars arbetsvecka såsom mål överallt, där detta ännu ej blivit uppnått», hemställer den internationella arbetskonferensen:

I.

Att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte, där den icke redan gjort så, åvägabringa en lagstiftning, varigenom arbetstiden för personer, sysselsatta i inre sjöfart, begränsas i enlighet med ovan anförda uttalande i fredsfördragen; att denna lagstiftning måtte förses med sådana specialbestämmelser, som kunna erfordras med hänsyn till de exceptionella förhållanden, klimatiska eller industriella, som äro förbundna med den inre sjöfarten i varje land; samt att lagstiftningen måtte åvägabringas efter samråd med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer.

II.

Att de medlemmar av internationella arbetsorganisationen, vilkas territorier omfatta områden, belägna vid vattendrag, som gemensamt begagnas av deras fartyg, måtte, efter samråd med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, sinsemellan träffa avtal om begränsning i enlighet med ovan anförda uttalande av arbetstiden för de personer, som sysselsättas i inre fart å ifrågavarande vattendrag.

III.

Att vid dylik nationell lagstiftning och dylika avtal mellan länder, vilka hava områden vid samma vattendrag, måtte, i den mån så är möjligt, iakttagas de allmänna principerna i det förslag till konvention angående arbetstiden, som antagits av internationella arbetskonferensen i Washington, allt dock med hänsyn tagen till de förhållanden, klimatiska eller andra, som kännetecknа vederbörande olika länder.

IV.

Att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte för tillämpningen av denna hemställan, efter samråd med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, för sitt vidkommande fastställa åtskillnaden mellan inre och yttre sjöfart samt meddela sitt beslut härom till internationella arbetsbyrån.

V.

Att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte inom loppet av två år efter Genua-konferensens avslutande tillställa internationella arbetsbyrån redogörelse för de åtgärder, som den vidtagit för att bringa denna hemställan till verkställighet.

III.

Hemställan angående åvägabringande i olika länder av sjömanslagar.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »prövning av möjligheten att åvägabringa en internationell sjömanslag», vilken fråga utgör fjärde punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas den internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till deras förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i kapitlet om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

Den internationella arbetskonferensen, vilken anser, att genom en klar och systematisk sammanställning av varje lands lagar sjömännen i hela världen, vare sig de äro anställda å sitt eget lands eller ett främmande lands fartyg, skola beredas bättre kännedom om sina rättigheter och skyldigheter samt att en sådan sammanställning skall påskynda och underlätta åstadkommandet av en internationell sjömanslag, hemställer till varje medlem av den internationella arbetsorganisationen att i en sjömanslag sammanföra samtliga lagar och andra författningar rörande sjömän såsom sådana.

IV.

Förslag till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »tillämpningen å sjömän av den i Washington nästföregående november antagna konventionen angående förbud mot sysselsättande av barn under 14 år», vilken fråga upptagits såsom tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

§ 1.

Med »fartyg» förstås vid tillämpning av denna konvention varje i allmän eller enskild ägo varande båt, fartyg eller skepp, av vad slag som helst, vilket nyttjas i sjöfart, med undantag likväl för krigsfartyg.

§ 2.

Barn under fjorton år må icke användas till arbete ombord å andra fartyg än sådana, varå endast sysselsättas medlemmar av samma familj.

§ 3.

Bestämmelserna i § 2 äga icke tillämpning å arbete, som utföres av barn å skol- eller övningsfartyg, därest arbetet är godkänt och övervakas av offentlig myndighet.

§ 4.

För underlättande av kontrollen över tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention skall varje fartygsbefälhavare vara pliktig att föra ett register eller en förteckning i sjömansrullan, upptagande alla ombord sysselsatta personer under sexton år, med angivande av dagen för vars och ens födelse.

§ 5.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 6.

De formella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 7.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 8.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 9.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 8 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 10.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds general-

sekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregisterats hos sekretariatet.

§ 11.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång var tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 12.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

V.

Hemställan angående arbetslöshetsförsäkring för sjömän.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslöshet och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas den internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

I syfte att i avseende å sjömännen bringa till tillämpning del III av den i Washington den 28 november 1919 antagna hemställan angående arbetslösheten hemställer generalkonferensen, att varje medlem av

internationella arbetsorganisationen måtte till förmån för sjömän anordna effektiv försäkring mot arbetslöshet, förorsakad av skeppsbrott eller annan omständighet, antingen i form av statligt ordnad försäkring eller genom tilldelande av statsunderstöd åt fackorganisationer, vilkas stadgar föreskriva utbetalning av understöd åt arbetslösa medlemmar.

VI.

Förslag till konvention angående ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslöshet och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

§ 1.

Med »sjöman» förstås vid tillämpning av denna konvention en var, som är anställd å fartyg, nyttjat i sjöfart.

Med »fartyg» förstås vid tillämpning av denna konvention varje i allmän eller enskild ägo varande båt, fartyg eller skepp, av vad slag som helst, vilket nyttjas i sjöfart, med undantag likväl för krigsfartyg.

§ 2.

Då fartyg förolyckas, skall redaren eller den, med vilken sjömannen slutit avtal om tjänst ombord å fartyget, till varje å fartyget an-

ställd sjöman utgiva ersättning för den arbetslöshet, som förorsakas av fartygets förolyckande.

Denna ersättning skall utgå för alla de dagar, varunder sjömannen är verkligt arbetslös och enligt den beräkningsgrund, som gäller för den genom avtalet bestämda hyran, men må den totala ersättningen begränsas till ett belopp motsvarande två månaders hyra.

§ 3.

Ersättning, som här avses, skall åtnjuta samma rättsliga skydd som fordran på intjänad hyra, och skall sjömannen för dess indrivande äga anlita samma tillvägagångssätt som beträffande sådan fordran.

§ 4.

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke ha full självstyrelse.

§ 5.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919; traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 6.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 7.

Denna konvention skall träda i kraft den dag, sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 8.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 7 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 9.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan fem år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 10.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år tillställa generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 11.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

VII.

Förslag till konvention angående arbetsförmedling för sjömän.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslösheten och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november,» vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

§ 1.

Med »sjöman» förstås vid tillämpning av denna konvention en var, vilken såsom medlem av besättningen är anställd å fartyg, nyttjat i sjöfart, med undantag likväl av befälet.

§ 2.

Arbetsförmedling för sjömän må icke, av vare sig enskild person, bolag eller annat företag, bedrivas såsom »handel» i förvärvssyfte. Ej heller må i något fall anskaffande av anställning föranleda utbetalande från sjömännens sida av något slag av gottgörelse, direkt eller indirekt, åt någon enskild person, bolag eller annat företag.

I varje land skall lagen stadga straff för överträdelse av bestämmelserna i denna paragraf.

§ 3.

Utan hinder av bestämmelserna i § 2 äger regeringen medgiva enskild person, bolag eller annat företag, som för närvarande i förvärvssyfte förmedlar arbete åt sjömän, att tills vidare fortsätta samma verksamhet, under villkor likväl, att verksamheten, till skyddande av samtliga vederbörandes rätt, underkastas regeringens kontroll.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att vidtaga alla erforderliga åtgärder för att snarast möjligt avskaffa den i förvärvssyfte bedrivna arbetsförmedlingen för sjömän.

§ 4.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall tillse, att ett effektivt och mot behoven svarande system av avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter för sjömän inrättas och upprätthålles.

Detta system må inrättas och upprätthållas:

1) antingen av representativa sammanslutningar av redare och sjömän, verkande i förening under kontroll av en central myndighet,

2) eller, i saknad av dylik samverkan, av staten själv.

Dessa arbetsförmedlingsanstalters verksamhet skall ledas av personer, som äga praktisk erfarenhet om sjöfartens förhållanden.

Där arbetsförmedlingsanstalter av olika typer förefinnas, skola åtgärder vidtagas för att samordna deras verksamhet på nationell grundval.

§ 5.

Det skall upprättas kommittéer, bestående av lika antal representanter för redare och sjömän, vilka skola höras i alla frågor, som röra arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet.

Varje lands regering äger meddela närmare föreskrifter angående nämnda kommittéers befogenhet, särskilt med hänsyn till rätten att välja ordförande utom kommitténs medlemmar, underkastelsen under statens kontroll samt rätten att mottaga bistånd från personer, som intressera sig för sjömännens välfärd.

§ 6.

Vid arbetsförmedlingen skola sjömännen äga att fritt välja fartyg och redarna att fritt välja besättning.

§ 7.

Sjömännens anställningsavtal skall innehålla alla nödiga garantier till skyddande av samtliga parter, och skall sjömannen såväl före som efter avtalets undertecknande beredas lämpligt tillfälle att granska detsamma.

§ 8.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall tillse, att de anordningar för arbetsförmedling, som föreskrivits i konventionen, göras tillgängliga, i fall av behov genom offentliga anstalter, för sjömän från samtliga de länder, vilka ratificera konventionen, under förutsättning likväl att arbetsförhållandena äro väsentligen de samma.

§ 9.

Det tillkommer varje land att avgöra, huruvida anordningar liknande dem, som föreskrivits i denna konvention, skola vidtagas beträffande däcks- och maskinbefäl.

§ 10.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, åligger att meddela internationella arbetsbyrån alla tillgängliga upplysningar, statistiska eller andra, rörande arbetslösheten bland sjömän och arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet beträffande dem.

Internationella arbetsbyrån har att, efter överenskommelse med regeringarna och vederbörande organisationer i varje land, samordna de olika ländernas system för arbetsförmedling för sjömän.

§ 11.

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa,

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke ha full självstyrelse.

§ 12.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 13.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 14.

Denna konvention skall träda i kraft den dag, sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 15.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 14 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 16.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, kan, sedan fem år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats å sekretariatet.

§ 17.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 18.

De franska och engelska texterna skola båda äga vitsord.

Vad angår förslaget till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan har föredragande departementschefen avstyrkt ratificering av konventionen. Utskottet finner denna departementschefens åtgärd befogad. Utskottet vill först erinra därom, att utskottet samtidigt i yttrande över Kungl. Maj:ts proposition nr 359 och i ämnet väckta motioner föreslagit riksdagen att antaga en reviderad lag om arbetstidens begränsning. Denna lag som i flera grundläggande frågor skiljer sig från Washingtonkonferensens förslag, har i likhet med nu gällande lag givits karaktär av försökslagstiftning med giltighet intill den 1 januari *Utskottet.*

1924, under det att konventionen är för det land, som ratificerar densamma, bindande i elva år. I likhet med föredragande departementschefen anser utskottet, att det vore synnerligen önskvärt, om Sverige genom ratificering av denna konvention kunde lämna ett otvetydigt bevis på sin villighet att upprätthålla sin genom medlemskapet i nationernas förbund åtagna förbindelse i berörda hänseende. Utskottet kan emellertid av ovan anförda skäl — svårigheter att omedelbart anpassa vår lag efter Washingtonkonferensens beslut och konventionens längre giltighetstid än den svenska försökslagstiftningen — icke tillstyrka ratificering. Vad i herrar Hanssons och Johansons motioner anförts till stöd för en dylik åtgärd har icke kunnat rubba denna utskottets uppfattning.

Förslaget till konvention angående arbetslösheten har av föredragande departementschefen tillstyrkts med hänvisning till den svenska offentliga arbetsförmedlingens nuvarande ståndpunkt, varigenom konventionens förpliktelser för vårt lands vidkommande ej bliva oskäligt betungande.

Rekommendationen angående arbetslösheten har departementschefen ansett icke kunna giva anledning till annan åtgärd än ytterligare utredning angående sådan planering av de offentliga arbetena, att arbetslösheten såvitt möjligt därigenom bekämpas.

Rekommendationen angående ömsesidighet i fråga om behandling av utländska arbetare har departementschefen ansett för närvarande endast böra föranleda en anmodan till kommittén för socialförsäkringens organisation att, så vitt möjligt, beakta densamma vid fullgörandet av sitt uppdrag.

Beträffande förslaget till konvention angående kvinnors användande till arbete före och efter barnsbörd har departementschefen — under erinran att delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet hos medicinalstyrelsen och socialstyrelsen begärt yttrande över konventionen — ansett, att förslaget från svensk sida för närvarande icke bör föranleda annan åtgärd än att de av delegationen igångsatta utredningarna fullföljas.

Förslaget till konvention angående kvinnors nattarbete anser departementschefen för närvande icke böra föranleda annan åtgärd än att en av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet igångsatt utredning i ämnet fullföljes.

Beträffande rekommendationen angående skydd mot mjältbrand anmärker departementschefen, att någon annan åtgärd än en utredning i ämnet för närvarande icke bör ifrågakomma, då frågan om åvägabringande av en konvention i ämnet är uppförd å dagordningen för nästkommande arbetskonferens.

Rekommendationen angående skydd för kvinnor och barn mot blyförgiftning bör enligt departementschefens åsikt icke föranleda annan åtgärd än att en inom socialdepartementet igångsatt undersökning fullföljes.

Rekommendationen angående inrättandet av en offentlig hälsovårdsmyndighet har synts departementschefen icke böra föranleda några organisatoriska åtgärder inom den svenska socialförvaltningen utan allenast en anmodan till socialstyrelsen såsom yrkesinspektionens chefsmyndighet att beträffande yrkesinspektionens verksamhet i hygieniskt avseende träda i förbindelse med den internationella arbetsbyrån.

Angående förslaget till konvention angående fastställandet av minimiålder för barns användande till industriellt arbete framhåller departementschefen, att utredning över konventionen igångsatts inom socialstyrelsen och skolöverstyrelsen. Departementschefen anser, att någon åtgärd från statsmakternas sida icke är påkallad, intill dess den igångsatta utredningen fullbordats.

Förslaget till konvention angående barns nattarbete inom industrien anses av departementschefen icke böra för närvarande föranleda annan åtgärd än att en inom socialstyrelsen igångsatt utredning fullföljes.

Rekommendationen angående tillämpningen av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien är, såsom departementschefen framhåller, för vårt lands vidkommande redan uppfylld.

Rekommendationen angående begränsning av arbetstiden inom fiskerihanteringen har synts departementschefen icke böra föranleda några åtgärder.

Rekommendationen angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart har jämväl synts departementschefen icke böra föranleda någon åtgärd.

Beträffande rekommendationen angående åvägabringande i olika länder av sjömanslagar erinrar departementschefen därom, att ett av sjölagskommittén under skandinaviskt samarbete upprättat förslag till sjömanslag är enligt remiss av den 4 mars 1920 underställt lagrådets prövning för att sedermera framläggas för riksdagen. Någon annan åtgärd för Sveriges vidkommande än ett fullföljande av detta lagstiftningsärende anser departementschefen icke erforderlig.

Rörande sistnämnda 14 förslag till konventioner och rekommendationer har någon motion icke väckts inom riksdagen. Utskottet kan till fullo instämma i vad departementschefen vid ärendets föredragning i statsrådet hemställt.

Beträffande förslaget till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss har föredragande departementschefen hemställt, att Sverige måtte biträda ifrågavarande konvention, vilken är bindande i 11 år från ikraftträdandet och skall bringas i verkställighet senast den 1 juli 1922.

Herr Thore har i sin motion yrkat, att ifrågavarande förslag av riksdagen i princip godkännes. I motiveringen till berörda hemställan har herr Thore framställt vissa anmärkningar mot förslaget. Den av dessa som avser den svenska lagtexten kan av utskottet biträdas. Motionären anför härom följande:

»Även må anmärkas, att det i konventionens engelska text förekommande uttrycket 'maritime navigation' översatts med 'sjöfart'; häri sålunda inbegripet även 'inre sjöfart'. Enligt undertecknads förmenande måste med 'maritime navigation' förstås kustfart och avlägsnare fart, men icke sjöfart i skärgårdar eller på insjöar. I det fall att även sistnämnda slags sjöfart avsetts i konventionen, hade tydligen detta närmare utsatts i originaltexten, exempelvis genom tillfogande av uttrycket 'inland navigation' eller 'navigation on inland waterways' (se Genuakonferensens hemställande nr 11). Den svenska texten bör alltså enligt min mening förtydligas.»

Motionärens anmärkning vinner stöd av de uttryck, som använts i avdelning IV i Genuakonferensens hemställan angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart. De här förekommande uttrycken »la navigation intérieure» och »la navigation maritime» (i engelsk text »inland navigation» och »maritime navigation») hava i den svenska texten översatts med »inre och yttre sjöfart». Utskottet anser alltså, att motionärens anmärkningar mot den svenska texten förtjäna att bliva närmare prövade.

Mot departementschefens hemställan om Sveriges biträdande av förevarande konvention har utskottet icke funnit anledning till anmärkning.

Rekommendationen angående arbetslöshetsförsäkring för sjömän har av departementschefen, under hänvisning till socialförsäkringskommitténs pågående utredningsarbete, ansetts icke böra föranleda någon särskild åtgärd.

Utskottet delar departementschefens uppfattning.

Beträffande förslaget till konvention angående ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande har av departementschefen framhållits, att frågan om Sveriges anslutning till förevarande konvention bör upptagas till slutlig prövning, då det förut omnämnda förslaget till sjömanslag förelägges riksdagen.

Mot berörda uppfattning har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Vad slutligen angår förslaget till konvention angående arbetsförmedling för sjömän har föredragande departementschefen ansett sig böra förorda Sveriges anslutning till konventionen.

Herr Thore har i sin motion hemställt, att berörda förslag icke måtte av riksdagen godkännas.

Utskottet vill erinra därom, att förevarande konvention tillstyrkts av redarnas förtroendemän, som deltagit i ärendets förberedande behandling. Ett genomförande av konventionens bestämmelser utesluter vidare icke rätt för redarna att fortfarande anordna kostnadsfri arbetsförmedling för sjömän. Konventionen förbjuder allenast enskild yrkesmässig arbetsförmedling. Genom konventionen underkännas även de anspråk, som från sjöfolkets sida uppställts, att erhålla förnyad anställning i samma tur, som de blivit lediga. Rederinäringen betraktar nu som en verklig fördel, att konventionen fastställer i sin 6 §, att vid arbetsförmedlingen sjömännen äga att fritt välja fartyg liksom redarne att fritt välja besättning.

Då utskottet icke funnit någon anledning till anmärkning mot bestämmelserna i sistnämnda konvention, anser utskottet, att departementschefens hemställan beträffande konventionen bör godkännas.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, att riksdagen för sin del icke haft något att erinra mot departementschefens hemställan beträffande de riksdagen för yttrande underställda förslag till konventioner och rekommendationer;

B) att motionen II: 372, i den mån den icke blivit besvarad genom vad utskottet ovan under A) hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda;

C) att motionerna I: 239 och II: 370 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 juni 1921.

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.

Reservationer:

1) *Beträffande förslaget till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan*

av herrar *C. E. Svensson*, *Linder*, *Sigfrid Hansson*, *Hagman*, *Johanson* i Stockholm och *Holmström*, vilka yrkat bifall till motionerna nr 239 i första kammaren och nr 370 i andra kammaren.

2) av herrar *Andersson* i Knäppinge, *Carlsson* i Solberga och *Sundling*, vilka ansett att herr Thores yrkande beträffande förslaget till konvention angående arbetsförmedling för sjömän bort av utskottet tillstyrkas.

Stockholm 1921. Kungl. Boktryckeriet. P. A. Norstedt & Söner.
211723